

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.343/2022/18.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. szeptember 7. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2022. május 18. napján kihirdetett 7.B.438/2021/26. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a nyomozás során lefoglalt és az elsőfokú bíróság által megsemmisíteni rendelt dolgok lefoglalását megszünteti.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2022. május 18. napján kihirdetett 7.B.438/2021/26. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont], valamint 2 rendbeli testi sértés vétségében [Btk. 164.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés]. Ezért öt halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre, valamint 10 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját 27 évben határozta meg és a szabadságvesztés tartamába beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

[2] Rendelkezett a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt sniccer és sniccerpengék, kés, pengedarab, pengetok és pengetok-zárókupak elkobzásáról. Ezen túlmenően a bűnjelek közül a férfinadrág, edzőcipő, személyi igazolvány, lakcímkártya, fekete mobiltelefon, kabát, női fülbevaló, kilincsek, mobiltelefonok, karóra lefoglalását megszüntette és azokat részben a vádlott, részben tanú4, részben pedig sértett1 sértett részére rendelte kiadni, míg a további anyagmaradványok, testszörzet, kő-, üvegtörmelék, függönykarnis lécdarab, vascső, tetőléc, paplanhuzat, pléd, póló, pulóver, hajgumi, törölköző, atléta, új-, tenyérynym, hajminta és ruházatok megsemmisítését rendelte el. Kötelezte továbbá a vádlottat 589.980 forint bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

[3] Az ítélet ellen a jogorvoslati nyilatkozat megtételére fenntartott három munkanapon belül a vádlott védője jelentett be fellebbezést az ítélet „egésze” ellen.

[4] A vádlott védője fellebbezését írásban részletesen indokolta. Fellebbezésének indokolásában a bűnösséget és az élet elleni cselekmény minősítését nem vitatva az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölése érdekében bizonyítás felvételére, tanúk kihallgatására tett indítványt.

[5] Álláspontja szerint a tényállás egyfelől hiányos, másfelől felderítetlen, ugyanakkor az iratokkal ellentétes, illetve az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelen következtetést vont le. Több kérdést illetően felületesen vizsgálta meg az értékelhető adatokat és bizonyítékokat, nem teljeskörűen folytatta le a bizonyítást, s meg sem kísérelte feloldani az ellentmondásokat.

[6] Nem ellenőrizte le kiszabható büntetés mértéke és jellege szempontjából jelentőséggel bíró azon vádlotti védekezést, amely szerint - a tényállástól eltérően – az állandóan magánál tartott és nem pedig alkalmi jelleggel magához vett tapétavágóval okozta a sértett sérüléseit, mely előtt őt a sértett a nála lévő késsel többször hasba szúrta. Kiemelte, hogy a 2021. május 31. napján készült rendőri jelentésben egy fanyelű véres kés feltalálásáról volt szó, mellyel szemben műanyag nyelű kés került az eljárás során lefoglalásra. A feltalált késre nézve ezért szükségesnek találta a rendőri jelentést készítő négy rendőr, illetőleg a helyszíni szemlét végző rendőrök tanúkenti kihallgatását, hiszen levonható akár az a következtetés, hogy volt egy fanyelű kés, de eltűnt, azt valaki elvitte, eldugta, és így beigazolódik a cselekmény előzményét illetően az a vádlotti védekezés, miszerint őt a sértett egy késsel többször megszurta. Emellett szükségesnek ítélte a lefoglalt fekete nyelű műanyag késről vett minták DNS vizsgálatát is.

[7] Hiányolta a cselekménnyel érintett épület alaprajzát, melynek azért van jelentősége, mert sértett tanú vallomása szerint a kisszobában aludt, így a vádlott és a sértett első inzultusait nem láthatta, mert nem volt rálátása a bejárat ajtóra.

[8] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt a megállapítását, hogy Terhelt1 vádlott önmagát többször is hason szúrta, csupán tanú2 tanú vallomására alapította, aki két fejbiccentő mozgást látott a vádlott részéről, de a törvényszék nem vizsgálta azt a körülményt, hogy tanú2 állítása megfelel-e a valóságnak, paracet magasságból láthatta-e egyáltalán Terhelt1 vádlott fejmozgását vagy sem. Ezzel kapcsolatosan utalt tanú4 tanú vallomásában foglaltakra is, aki nem látott olyat, hogy a vádlott leült volna a nagyszobában a kanapéra és az utcáról sem látott olyat, hogy a vádlott a kanapén ülne. Hangsúlyozta azt is, hogy a tanú2 tanú által látni vélt két fejbiccentés két önszúrásnak felelhet meg, melyhez képest a vádlottnak több hasi sérülése van.

[9] sértett sértett sérülései tekintetében kiemelte szakértől szakvéleményében foglaltakat, aki kétséget kizáró módon nem állapította meg, hogy az arcsérülése külső erőszakos erőbehatás eredményeként alakulhatott ki, ezért megkérdőjelezhetőnek tartotta sértett sértett azon állítását, amely szerint őt a vádlott arcon ütötte.

[10] További álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget. A bíróság előtt mentességi jogával élő sértett sértett esetében kifogásolta,

hogy a törvényszék nem tartotta szükségesnek e tanú vallomását egyéb módon ellenőrizni. sértett1 sértett sérülései tekintetében csatolt fényképfelvételre figyelemmel nem nyújtott indokolást, hogy a sérülések hogyan keletkeztek, milyen mozdulatsor eredményeként jöttek létre. Nem indokolta meg azt sem, hogy a vádlott egyéb sérülései, azaz a nyaki és bal csukló, valamint a jobb kéz tenyéri felszínén talált sérülései miből és hogyan keletkeztek. Végül azt sem indokolta meg kellően a törvényszék, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés helyett miért nem tartotta elegendőnek határozott tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabását.

[11] A védő fellebbezésének indoklásában elsődlegesen bizonyítás felvételére, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, harmadlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatására, a vádlott büntetésének enyhítésére, vele szemben határozott tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabására tett indítványt.

[12] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.181/2022/2. számú átiratában a fellebbezést alaptalannak találva a nyilvános ülésen történő elbírálás mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[13] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezés elbírálására a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülést tűzött ki.

[14] A nyilvános ülésen a védő - visszautalva a fellebbezésének írásban kifejtett indokaira - továbbra is fellebbezési tárgyalás kitűzésére, bizonyítás felvételére, nevezetesen a hivatkozott rendőri jelentést készítő négy rendőr, valamint a helyszínelést végző rendőrök tanúkenti kihallgatására, a lefoglalt konyhakés DNS vizsgálatának elrendelésére, ezen túlmenően sértett1, tanú2, tanú8, valamint sértett tanúkenti megidézésére és kihallgatására, továbbá szakértől igazságügyi szakértő megidézésére tett indítványt. Másodlagos indítványa az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult, míg harmadlagosan az ítélet megváltoztatását, a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését, határozatlan helyett határozott tartamú szabadságvesztés kiszabását kérte.

[15] A vádlott utolsó szó jogán sajnálatát fejezte ki az elkövetett cselekmény miatt és a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

[16] A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen az írásbeli indítványában foglaltakat fenntartva a védő által előterjesztett bizonyítási indítványokat alaptalannak találta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, hiánytalan és helyes tényállást rögzített. Indokolási kötelezettségét is teljesítette és helytállóan jutott arra az álláspontra, hogy a vádlott cselekményeinek minősítése nem lehet erős felindulásban elkövetett emberölés büntette, hiszen az az indulat, amelyek között a cselekményét elkövette, nem jelent méltányolható okot. A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette a helyes minősítés, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a vádlottal szemben határozatlan tartamú

szabadságvesztés kiszabása mellett döntött, mivel a vádlottat a bíróság korábban szintén ugyanezen családtagok sérelmére elkövetett testi sértés miatt végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte. Mindemellett utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet rendelkezései csupán a lefoglalt dolgok tekintetében nem tekinthetők megfelelőeknek, mert a bíróság elmulasztott a lefoglalás megszüntetéséről rendelkezni, így ezen korrekció mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[17] Az ítéltábla a bejelentett perorvoslat okára és irányára tekintettel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen felülbírált. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, bűnösség megállapítására, a cselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is [teljes revízió].

[18] Az ítéltábla a másodfokú felülbírálat eredményeként megállapította, hogy a törvényszék az eljárást törvényesen, a vonatkozó perrendi szabályok betartásával folytatta le. Olyan eljárási szabálysértést, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezte volna és a Be. 607. § (1) bekezdése, vagy a Be. 608. § (1) bekezdése alapján feltétlen, illetőleg a Be. 609. § (1) bekezdése értelmében az eljárás lefolytatását, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését, vagy a büntetés kiszabását lényegesen befolyásoló, a fellebbviteli eljárásban nem orvosolható relatív hatályon kívül helyezési okként a perorvoslattal támadott határozat kasszációját tette volna szükségessé, a másodfokú bíróság nem észlelt.

[19] Az elsőfokú bíróság azonban relatív eljárási szabályt vétett az eljárása során, mikor kiskorú sértett sértett eljárási cselekményre történő idézését, értesítését a törvényes képviselőjével – nevezetesen kiskorú sértett részére a nyomozás során kirendelt ügygondnokkal – nem közölte.

[20] A rendelkezésre álló iratok szerint ugyanis a nyomozó hatóság a 2021. május 31. napján kelt határozatában a 2006. november 5-én született – ekként kiskorú - sértett sértett részére ügygondnok1 ügyvédet ügygondnokként kirendelte a Be. 73. § (1) bekezdés d) pontja és a 73.§ (2) bekezdés alapján. A törvényszék az eljárása során kiskorú sértett sértett törvényes képviselőjeként egyéb érdekelt1t idézte, ugyanakkor nem áll rendelkezésre arra vonatkozó adat, amely szerint a gyámhivatal a kiskorú sértett vonatkozásában egyéb érdekelt1t a törvényes képviselő jogaival felruházta volna, mely esetben egyébként a bíróságnak, az ügyészségnek, vagy a nyomozó hatóságnak az ügygondnokot a kirendelés alól fel kellett volna menteni.

[21] A Be. 73. § (8) bekezdése szerint az ügygondnokot a büntetőeljárásban a törvényes képviselő jogállása illeti meg. A Be. 115. § (2) bekezdésében írt rendelkezések nyomán a kiskorú idézéséről a gondozását ellátó nagykorú személyt kell azzal a felhívással értesíteni, hogy gondoskodjon a kiskorú megjelenéséről, azonban a kiskorú idézését és értesítését a törvényes képviselőjével is közölni kell.

[22] Jelen esetben tehát kk. sértett sértett idézését az ügygondnokkal, mint törvényes képviselőjével is közölni kellett volna, melyet az elsőfokú bíróság elmulasztott, ugyanakkor ezen eljárási szabálysértés nem volt lényeges kihatással az eljárás folytatására.

[23] A fentiek szerint a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerinti teljeskörű felülbírálatnak nem volt akadálya, a relatív eljárási szabálysértés nem bírt relevanciával.

[24] A törvényszék a Be. 163. § (1), (2), (3) bekezdésében írt ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és alapvetően megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, amely azonban a vádlott előéleti adatai körében feltüntetett elítélés adatai vonatkozásában szorult kiegészítésre annyiban, hogy a vádlott a korábbi testi épség elleni bűncselekményeit is ugyanezen családtagjai, azaz sértett³ kiskorú sértett és sértett¹ sértettek sérelmére követte el.

[25] A vádlott személyi körülményeire, a korábbi büntetéseire vonatkozó, s elsősorban nem bizonyítás során megállapítást igénylő tények nem a történeti tényállás részei, ezért kötöttség nélkül módosíthatók (Kúria Bfv.I.611/2019/10.).

[26] A büntetés kiszabásánál figyelembe vehető alanyi és tárgyi tényezőknek a terhelt személyi körülményei vonatkozásában megállapított, illetőleg a tényállásban szerepeltetett tényekből levezethetőnek kell lenniük. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a büntetett előélet körében a vádlott terhére vette figyelembe azt is, hogy korábbi büntetését ugyanezen sértettek sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt szabták ki, az erre vonatkozó utalás rögzítése nem volt mellőzhető. Ekként a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában nevesített adatok köre helyessé és hiánytalanná vált.

[27] Mindezen túlmenően mivel egyéb érdekelt¹ kiskorú sértett sértett törvényes képviselői minősége a büntetőeljárásban nem volt alátámasztott, így a Be. 73. § (8) bekezdésének első mondata szerint e sértett törvényes képviselőjének a részére kirendelt ügygondnok tekinthető, ekként az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásának [15] bekezdése a magánindítványt előterjesztőket illetően helyesbítésre szorult, abból egyéb érdekelt¹ törvényes képviselőre vonatkozó utalást mellőzni kellett.

[28] A Btk. 31. § (3) bekezdés második mondata szerint azonban a magánindítványt a korlátozottan cselekvőképes kiskorú sértett önállóan is előterjesztheti és erre a törvényes képviselője is jogosult, melyre tekintettel a korlátozottan cselekvőképes kiskorú sértett részéről a 2022. május 12. napján megtartott tárgyaláson előterjesztett magánindítvány is joghatályosnak tekintendő.

[29] A fenti kiegészítéssel és helyesbítéssel a tényállás megalapozott és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is iránymódosító.

[30] A felülbírált ügyben az ítélet indokolása igen alapos, az elsőfokon eljáró törvényszék valódi értékelő tevékenységéről adott számot, indokolási kötelezettségét – a védelmi érveléssel szemben – megfelelően teljesítette. Az ügy eldöntése szempontjából lényeges személyi- és tárgyi jellegű, közvetlen, közvetett és származékos bizonyítékokat megvizsgálta és azokat egyenként és összességében is hibátlanul, a logika törvényei, az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. A helyszín adatait, a lényeges szakvéleményeket és tárgyi bizonyítékokat is kellő részletességgel mérlegelte, a vallomásokat nagy gondossággal több oldalról részletekbe menően elemezte és hibát nem vétett a mérlegelés során.

[31] Nem osztotta a másodfokú bíróság a védő azon álláspontját, amely szerint a 2021. május 31. napján kelt rendőri jelentést készítő, illetve a helyszíni szemlét végző rendőrök tanúkénti kihallgatása mindenképpen szükséges lett volna. A védő érvei szerint a rendőri jelentésben és a helyszíni szemle megtartásáról készült jegyzőkönyvben a feltalált késnek eltérően feltüntetett külső megjelenése miatt tisztázni kell, hogy milyen kés/ek voltak, hiszen akár két kés is lehetett, így beigazolódhat az a vádlotti védekezés, hogy őt a sértett már rögtön a házba való megérkezését követően egy késsel többször megszúrta.

[32] A 2021. május 31. napján kelt rendőri jelentésben írtak szerint a kikerkező rendőrök a belső szobában földön fekvő feltalált Terheltl fejétől a fal irányába egy fa nyelű kb. 20-25 cm pengehosszúságú véres kés láttak, amit biztonságos távolságra rúgtak, hogy ahhoz a vádlott ne nyúlhasson és a mentősök a vádlotthoz férjenek. A helyszíni szemle megtartásáról készült jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a belső szobában a szekrény és a háromszemélyes kanapé közötti padlófelületen volt a vérrel szennyezett fekete –cirka mintás műanyag nyelű kés. Ugyanakkor ezen ellentmondás nem volt alkalmas az elsőfokú bíróság mérlegelésének megingatására, hiszen a rendőri jelentés szerinti intézkedés alkalmával egy kés láttak (de azt nem vizsgálták meg), a helyszíni szemle során is csak egyetlen egy kés került feltalálásra (amit bűnjelként le is foglaltak), és semmilyen adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy kettő darab kés lett volna a helyszínen és arra nézve sem merült fel adat, hogy azon helyszínelés során, amelyen több mint 40 bűnjel és nyom került rögzítésre, két véres kés helyett csupán egyet találtak meg. Kiskorú sértett tanúvallomása is összhangban állt ezzel, hiszen vallomása szerint nem volt kés az édesanyjánál akkor sem, mikor az apjának ajtót nyitott, sem a cselekmény során. E tanú beszámolója olyan adatot sem tartalmazott, amely szerint a vádlotton valamilyen sérülést látott volna. Mindez – sértettl tanúvallomásával együtt- nyilvánvalóan cáfolta azon vádlotti védekezést, amely szerint . sértett a magához vett késsel a vádlottat többször is hasba szúrta azt megelőzően, hogy őt a vádlott a tapétavágóval számos alkalommal megszúrta.

[33] Az elsőfokú bíróság nem tévedett tehát, amikor nem fogadta el a vádlott azon előadását, amely szerint mielőtt ő a tapétavágó késsel a sértettet szúrni, vágni kezdte, a sértett magához vett nagy késsel őt többször is hasba szúrta.

[34] Az elsőfokú bíróság ekként helyesen járt el, amikor a . sértett sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán a váddal egyezően állapította meg a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok (tanúvallomások, halottszemle, igazságügyi szakértői vélemények, bűnjel, helyszíni szemle jegyzőkönyve) alapján.

[35] Nem volt helytálló a fellebbezés indokolásában írt azon védelmi érvelés sem, amely szerint azt, hogy a vádlott önmagát többször hason szúrta, a törvényszék csupán tanú2 tanú vallomása alapján rögzítette, aki két fejbiccentő mozgást látott a vádlott részéről.

[36] A törvényszék ítélete indokolásának [28] bekezdése ugyanis tartalmazza sértett1 tanú vallomásában foglaltakat, aki látta, hogy a vádlott magát több alkalommal hason szúrta. Az pedig, hogy tanú4 tanú vallomása szerint nem látott olyat, hogy vádlott a nagyszobában a kanapén ül, amiről pedig tanú2 tanú beszámolt, nem vezetett annak megállapításához, hogy tanú2 valótlan tartalmú vallomást tett, mikor az ablak előtti kanapén ülő vádlott részéről kétszeri előre irányuló fejmozdulatot idézett fel, hiszen sem tanú2, sem tanú4 nem volt abban a helyzetben, hogy a vádlott magatartását végig szemmel tartsa, ugyanis tanú2 hazaszaladt közben egy nagy köért, hogy azzal próbálja meg a bejárati ajtót betörni, tanú4 pedig azért a csákányért ment el, amellyel végül sikerült is.

[37] Azon védelmi érvelés sem mutatkozott helytállónak, amely szerint az elsőfokú bíróság ítéletében úgy fogalmazott, hogy a vádlott „magához vett” tapétavágóval követte el a cselekményét, hiszen az elsőfokú ítéleti tényállás [4] bekezdésében írtak szerint Terhelt1 vádlott „a nála lévő” tapétavágóval vágta, illetve szúrta meg több alkalommal . sértettet.

[38] Fontos a revízió részében leszögezni, hogy megalapozatlansági ok hiányában, vagy részbeni megalapozatlanság orvoslását követően a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek elvi indokát a Be. 167. § (3), (4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

[39] A tényálláshoz kötöttség a másodfokú eljárás egyik legfontosabb ténykérdést rendező szabálya. A védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok törvényes elsőbírósági értékelésén keresztül támadta a megalapozottá tett tényállást, mely az idézett elv folytán a Be. 593. § (1), (3) bekezdéséből következően eredményre nem vezethetett.

[40] A másodfokú eljárásban elutasított bizonyítási indítványok kapcsán a következőkre mutat rá az ítéltábla:

[41] Mint ahogy fentebb már rögzítésre került, semmilyen konkrét adat nem merült fel arra, hogy a helyszíni szemle során lefoglalt vérrel szennyezett késen kívül más kés is lett volna a helyszínen. A rendőri jelentést készítő rendőrök a feltalált kést nem vizsgálták meg, így az, hogy annak nyelét fából készültnek vélték, annak ellenére, hogy az műanyag volt - amit a helyszíni szemle megtartásáról készült jegyzőkönyv helyesen tartalmazott -, nem tette indokolttá a rendőri jelentésben feltüntetett rendőrök és a helyszíni szemlét végző rendőrök tanúkenti kihallgatását. A már kihallgatott sértett1, tanú2, tanú8 tanúk ismételt kihallgatásának szükségessége, a lefoglalt konyhakés DNS vizsgálata sem volt indokolt, mindez csupán az eljárás további elhúzódását eredményezné.

[42] Kiskorú sértett ismételt tanúkénti kihallgatására azért tett indítványt a védő, mert álláspontja szerint a tanú nyomozás során tett vallomása nem volt teljesen aggálymentes, de az elsőfokú bíróság nem tartotta szükségesnek a tanú vallomását „egyéb módon” ellenőrizni.

[43] Ezzel kapcsolatosan szükséges utalni arra, hogy a 18. életévét be nem töltött sértett tanú a Be. 82. § a) pontja szerint különleges bánásmódot igénylő személynek minősül. A bíróság előtt mentességi jogával élő, különleges bánásmódot igénylő személynek minősülő tanú ismételt tanúkénti megidézése és kihallgatása nyilvánvalóan nem segíti elő a büntetőeljárás törvényben előírt kíméletét. Másfelől e sértett következetes, ellentmondásoktól mentes tanúvallomást tett, melynek hitelességét a helyszíni szemle mellékletét képező épületi alaprajz sem cáfolta, hiszen kk. sértett a vallomástétele során – a védő álláspontjával ellentétben- nem állított olyat, hogy apja és édesanyja között történtek első mozzanatait az alvásul szolgáló szobából észlelte. A folytatólagos tanúkihallgatása alkalmával tett tanúvallomása szerint ugyanis ekkor már felkelt az ágyból és a szoba ajtajában állt.

[44] A védő érveivel szemben szakértői igazságügyi orvosszakértő a véleményében nem tett sértett tanúvallomásával ellentétes megállapítást e sértett arcán keletkezett sérülésekre nézve. A sértett bal arcfelén lévő zúzódásos, hámphorzsolásos sérülés a szakértői vélemény szerint keletkezhetett az előzményi adatoknak megfelelően, azaz Terhelt1 kézzel történő bántalmazásával. A szakértő a bírósági tárgyaláson szóban történő meghallgatása alkalmával ugyan kitért arra, hogy a sértett arcán lévő sérülések közül a hámphorzsolás valamilyen eszköz használatát veti fel, mert szimpla ökölütéssel ilyen párhuzamosan futó hámphorzsolások nem alakulnak ki, ugyanakkor továbbra is fenntartotta az írásban előterjesztett véleményében foglaltakat.

[45] A szakértő emellett sértett1 sértett gyógyulóban lévő homlokáról készült fényképfelvétel megtekintését követően egyfelől fenntartotta az írásban előterjesztett véleményében tett megállapításait a sérülés keletkezéséről, másfelől kiegészítette és kizárta azt, hogy a sérülést az ablakon történő bemászás során szenvedte el a sértett.

[46] Mindezek okán az aggálymentes szakértői véleményt adó szakértői igazságügyi szakértő ismételt meghallgatása sem volt indokolt.

[47] Kifogásolta a védő fellebbezésének indokolásában azt is, hogy a törvényszék nem indokolta és nem taglalta, hogy a vádlott egyéb sérülései miből és hogyan keletkeztek, így a nyaki, a bal csuklóján, valamint a jobb kéz tenyéri felszínén talált sérülések.

[48] Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a tényállás [16] pontjának utolsó mondatában rögzítette, hogy a jobb kéz ínsérüléssel járó metszett sérülésén kívül a további sérüléseit a vádlott önkezüleg okozta magának. Ezen megállapítása összhangban áll szakértői igazságügyi szakértő 2021. szeptember 20. napján kelt véleményében foglaltakkal, amely szerint a Terhelt1 nyakán elszenvedett sérülések jellegzetességei leginkább önkezü mechanizmusra utalnak, a bal csuklón lévő metszett sérülés leginkább önkezü elkövetésre jellemző. A szakértő csupán a jobb kézen lévő sérülések vonatkozásában foglalt akként állást, hogy az önkezüleg is kivitelezhető, azonban nem zárható ki esetleges hegygyel bíró eszközre történő ráfogás sem, illetve az elülső hasfal szúrt sérüléseivel kapcsolatosan foglalt úgy állást, hogy azok önkezüleg is okozhatók voltak, de nem zárható ki az idegenkezűség sem.

[49] Terhelt1 vádlott nyaki és bal csuklóján keletkezett sérülések kapcsán a védői kifogással kapcsolatosan szükséges arra is utalni, hogy maga a vádlott sem hivatkozott arra, hogy ezen sérüléseit más személy okozta volna, hiszen csupán az elülső hasfal szúrt sérülései vonatkozásában állította azt, hogy azokat mástól – nevezetesen . sértett bántalmazásától – szenvedte el.

[50] A törvényszék a vádlottnak az eljárás különböző szakaszában megtett vallomásait, továbbá az objektív adatokat – a helyszín szemléljét, a tárgyi bizonyítékokat, az igazságügyi orvosszakértői véleményeket és azok szóbeli kiegészítését, a terhelt viselkedéséről beszámoló tanúvallomásokat – részletekbe menően értékelte, majd indokolása alapján megnyugtatóan vetette el a vádlott azon védekezését, amely szerint a sértett szúrását, vágását megelőzően őt az élettársa egy késsel többször hasba szúrta.

[51] Az elsőfokú bíróság nagy hangsúlyt fektetett továbbá kiskorú sértett és sértett1 sértetteket ért sérülések keletkezésének mikéntjére, aminek a cselekmények jogi minősítése miatt volt igen nagy jelentősége. Ezen túlmenően a cselekmény egyes részeit közvetlenül észlelő tanúkon kívül az érdemi információval rendelkező további tanúkat is részletesen kihallgatta az elsőfokú bíróság, akik a vádlott és . sértett korábbi meglehetősen problémás viszonyáról tudtak beszámolni.

[52] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére, s a cselekmények minősítése megfelel az anyagi jognak. A vádlott . sértett sérelmére a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés d) pontja szerinti különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettét valósította meg.

[53] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, mikor a bizonyítás központi elemét képező igazságügyi orvosszakértői véleményre is figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy mind kk. sértett, mind sértett1 sértett tekintetében a vádlott szándéka csupán 8 napon belül gyógyuló sérülés okozására irányult, ezért a sértettek joghatályos magánindítványának előterjesztésére tekintettel a vádlottat 2 rb., a Btk. 164. § (1), (2) bekezdése szerinti testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek.

[54] Az ítéltábla egyetértett a törvényszék álláspontjával abban is, hogy egyenes ölési szándékot rögzített, azaz a vádlott a cselekménye következményét kívánta.

[55] Kiemelendő, hogy az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Tekintettel arra, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, így a jogszabályértelmezés során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül [12/2001. (V.14.) AB Határozat, 42/2015. (XI.14.) AB Határozat].

[56] Az elsőfokú bíróság az ítélete jogi indokolásával kapcsolatos elvárásnak maximálisan eleget tett, amikor az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot, nevezetesen a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozatában írtakat ismertette.

[57] Szükséges utalni arra is, hogy az eljárás során feltárt egyöntetű adatok (tanúvallomások, valamint az előéleti adatok) szerint élettársa sérelmére elkövetett indulatos és erőszakos jellegű cselekmények nem idegenek a vádlottól. A tárgyi tényezők alapján pedig

vitathatatlanul rögzíthető a terhelt egyenes ölési szándéka. A bántalmazás tényállásban leírt módja, időtartama, az ahhoz igénybe vett eszközök, a sértett testtájak, az okozott sérülések kimagaslóan magas száma és súlyossága, a kifejtett erőhatások rendbelisége és intenzitása miatt kizárólag arra vonható le megalapozott következtetés, hogy a vádlott . sértettet meg akarta ölni és ebbéli szándéka realizálódott is.

[58] Az sem lehet kétséges, hogy a vádlott indulat hatása alatt követte el az élet elleni cselekmény, ám ez önmagában még nem alapozza meg az emberölés privilegizált alakzataként értékelt erős felindulásban elkövetett emberölést.

[59] Helytállóan utalt a törvényszék a 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat I.6. pontjában írtakra, melynek értelmében az szükséges, hogy az indulat olyan fiziológiai eredetű magas fokot érjen el, hogy ennek következtében az elkövető belső egyensúlya megbomlik, tudata elhomályosul, és ennek folytán a megfontolás szokásos mértékének a megtartása lehetetlenné válik. A felindulást kiváltó ok megítélése nem szűkíthető le a cselekmény elkövetését közvetlenül megelőző eseményekre, hanem a történések egész folyamatát, az eset összes körülményeit kölcsönhatásukban és folyamatosságukban kell vizsgálat alá vonni. Az erős felindulásnak méltányolható okból való származása pedig akkor állapítható meg, ha az bizonyos fokig igazolható és erkölcsileg menthető. A méltányolható ok megítélésénél jelentősége van az elkövető és a sértett között fennálló viszonyoknak, érzelmi kapcsolatuknak. Ezzel összefüggésben kell vizsgálni, hogy az elkövetést kiváltó ok súlyossága, valamint az arra reagáló magatartása objektíve is arányban áll-e. Szükséges továbbá, hogy az ölési cselekmény az erős felindulás állapotában menjen végbe, valamint, hogy a cselekmény elkövetésére irányuló akaratelhatározást nyomban kövesse a kivitelezés, vagyis az emberölésre irányuló szándék kifejlődése és a cselekmény között viszonylag rövidebb idő teljen el.

[60] Adott esetben a törvényszék helytállóan jutott arra a meggyőződésre, hogy a privilegizált törvényi tényállásnak nem álltak fenn a törvényi előfeltételei, melyet nemcsak a cselekmény közvetlen, hanem a távolabbi előzményei is igazolnak. A cselekmény történeti eseményeit áttekintve nem volt a vádlott esetében olyan éplélektani alapon kialakult tudatborulás, amit a törvény megkíván. A tényállásban megjelenő, a vádlott és a sértett között megromlott élettársi kapcsolat, a sértettnek új kapcsolat keresésére vonatkozó törekvései miatti féltékenység semmiképpen sem jellemezhető olyan erkölcsileg méltányolható oknak, amelyből eredően az indulatgyülem igazolható lenne. A vádlott tehát nem önhibáján kívül került olyan nagyfokú indulat hatása alá a cselekmény elkövetésekor, amely a tudatát elhomályosítva gátat teremtett volna cselekménye következményei józan megfontolásának.

[61] A törvényszék helytálló indokát adta ítéletében annak is, hogy a cselekmény a végrehajtási mód miatt különös kegyetlenséggel került elkövetésre. E minősítő körülmény valóban megállapítható, ha az elkövető az átlagosat meghaladó brutalitással, kegyetlenséggel viszi véghez az ölést, függetlenül attól, hogy a sértett szubjektív módon mit érzett.

[62] Az elkövető tudatának az elkövetés idején át kell fognia a végrehajtás különös kegyetlenségét. Az elkövető ezzel kapcsolatos tudattartalmára a sérülések számából, a bántalmazás hosszan tartó elhúzódó voltából, a sértett látható szenvedéséből, illetőleg a sértettnek a végrehajtás ideje alatt tanúsított magatartásából vonható következtetés. Elsősorban a sértettnek okozott sérülések száma és jellege alapján állapítható meg az elkövetés különös kegyetlen módja, melyből általában következtetés vonható le az elkövetés

embertelenségére, vagyis a cselekmény objektív oldalának ismérvei alapozzák meg a különös kegyetlenséggel elkövetést (BH2007.34). Jelen esetben a cselekmény elkövetésének konkrétumait szemlélve a vádlott cselekvősége olyan gátlástalanságot, kirívó embertelenséget mutat, mely a minősítő körülmény megállapítását valóban szükségessé teszi. E jogi álláspontot mindenben alátámasztják a tárgyi oldali elemek, így az elkövetési magatartás formája, az eszközök használata, az erőbehatások súlya, az okozott sérülések jellege és kimagasló száma.

[63] Az előfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket alapvetően helyesen tárta fel. A büntetést kiszabó bíróságnak a feltárt bűnösségi körülményeket, az elkövető társadalomra veszélyességét, a bűncselekmény jellegét gondosan össze kell vetni a büntetési célokkal és a büntetéskiszabási elvekkel.

[64] A joghátrány kiszabásánál nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekményeket a korábbi, szintén ugyanezen sértettek sérelmére elkövetett testi épség elleni bűncselekmény miatt kiszabott végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének leteltét követő alig egy éven belül követte el. Ez a tény azt mutatja, hogy a korábbi büntetése hatástalan maradt, a büntetés célját, azaz az egyéni megelőzés érdekét, hogy a vádlott újabb bűncselekményt ne kövessen el és a visszatartását a bűnelkövetéstől ezáltal nem teljesítette.

[65] Kiemelendő, hogy a jogalkotói rendelkezések elvi tartalma magában foglalja azt, hogy az államok kötelessége a nőkkel szembeni családon belül elkövetett bármilyen erőszakos cselekmény esetén hatékony büntetőjogi védelmet biztosítani. A bíróságoknak a büntetés kiszabási gyakorlat során ezt a jogalkotói szándékot szem előtt kell tartaniuk és ennek megfelelően a kiszolgáltatott nők elleni erőszak súlyos formáinak a szankcionálása során a törvény szigorát szükséges alkalmazniuk, mivel az ilyen jellegű erőszakos cselekmények az utóbbi időben nem csupán elszaporodottak, hanem egyre durvább, elvetemültebb elkövetési formát öltöttek (BH2022.197.I.).

[66] Ezen határozatában a Kúria arra is rámutatott, hogy „Magyarország a nemzetközi és az uniós normáknak megfelelően Alaptörvény szinten is rögzítette a családi élet és a nők védelmét....A jogalkotás és az igazságszolgáltatás elkötelezett a gyengék és a kiszolgáltatottak érdekeinek védelmében, s ennek köszönhetően a nők elleni és a családon belül elkövetett erőszakos cselekmények már nem a magánszféra területéhez tartoznak, hanem közügyé váltak [erre utal az 53/2009.(V.6.) AB Határozat III.2.3. pontja is]. ... Az említett értékek fényében világos, hogy a nőkkel szemben családon belül elkövetett erőszak minden formája súlyosan sérti a nemzetközi és uniós normákat és az Alaptörvényt.” (Kúria Bhar.III.1413/2021/10. [75]-[80] bekezdések)

[67] A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a vádlottal szemben tetтарыны, a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, az egyéniesítést is kifejezésre juttató határozatlan tartamú szabadságvesztés büntetést és ehhez igazodó közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabott ki. Az élettársa életére törő, őt brutális kegyetlenséggel megölő, illetve ezen sértett segítségére siető gyermekének és élettársa édesapjának testi épségét sértő cselekményeket elkövető vádlottat, aki már korábban is ugyanezen sértettek sérelmére ugyanilyen okból motivált cselekményt követett el, a társadalomból ki kell zárni. A büntetés lényeges enyhítése a kifejtettek miatt nem volt indokolt, ezért a védelmi fellebbezés e körben sem volt alapos.

[68] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, az előzetes fogvatartás beszámítására, a bünygyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések szintén törvényesek.

[69] Ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség helyesen hivatkozott rá, hogy az elsőfokú bíróság bizonyos dolgok tekintetében nem, illetve értelemzavaróan rendelkezett a lefoglalás megszüntetéséről. Kétségtelen, hogy ítélete rendelkező részének egyik bekezdésében a bűnjeljegyzékben ezt meghaladóan bevételezett további 38 tételszámon szereplő tárgyak lefoglalását a bíróság megszüntette, ugyanakkor ezen bekezdésben csupán néhány tárgy további sorsáról rendelkezett, s az újabb bekezdésben - melyben az anyagmaradványok, illetőleg bűnjelek és további tárgyak megsemmisítését rendelte el - nem rendelkezett a lefoglalás megszüntetéséről.

[70] Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az sem, hogy a bűnjeljegyzék 8. tételszám alatt rögzített daktiloszkópiái nyomtöredék, a 23. sorszám alatti pléd és a 33. tételszámán szereplő pulóver sem a nyomozás keretében, sem pedig az eljárás későbbi szakaszában nem került a hatóság által lefoglalásra, ekként a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 1. § (1b) bekezdésének a) pontja és (1c) bekezdése szerint a le nem foglalható bűnjel fogalmi körébe tartoznak, így lefoglalásuknak a Be. 320. § (1) bekezdésének a) pontjára alapított megszüntetése fogalmilag kizárt.

[71] A kifejtettek alapján tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta azzal, hogy a Be. 320. § (1) bekezdése szerint az eljárás során lefoglalt dolgok lefoglalását is megszüntette.

[72] A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napi letartóztatásban töltött időnek a szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról a másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése értelmében rendelkezett.

Debrecen, 2022. szeptember 7.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpádné dr. Németh Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura s.k. előadó bíró, Dr. Sörös László s.k bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 7.B.438/2021/26. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.III.343/2022/18. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. szeptember 7.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke